

Diplomová práce se zabývá zkušeností rodin s přípravou dětí na osmiletá gymnázia. Cílem práce je zjistit a porozumět tomu, jak rodiny toto období příprav prožívají, jaké přípravné strategie volí, či spíše jak k přijímacím zkouškám přistupují, jakou přípravu rodiny absolvují, jaké emoce zažívají a jak prožitou zkušenost hodnotí. Teoreticko-empirická práce ve své teoretické části stručně vymezuje několik základních termínů, které jsou nezbytné pro pochopení teoretických východisek práce, dále uvádí rámcové legislativní zakotvení státních přijímacích zkoušek. Ve třetí kapitole teoretické části je představeno několik realizovaných výzkumů zaměřených na téma víceletých gymnázií a postojů rodičů k tomuto fenoménu.

Empirická část v jednotlivých kapitolách přibližuje použitou metodu kvalitativního výzkumu, popisuje postup výzkumu a prezentuje kvalitativní výzkum, který bych realizován s rodiči a dětmi, již touto zkušeností prošli ve dvou po sobě následujících školních ročnících, tedy v letech 2017/2018 a 2018/2019. Prožívání a vnímání této zkušenosti bylo zjišťováno polostrukturovanými rozhovory vedenými s rodiči i s dětmi. Při výzkumu byla aplikována metoda interpretativní fenomenologické analýzy (IPA). Představeny jsou zde výsledky analýzy a kazuistika vybrané rodiny.

Analýza rozhovorů přinesla několik zjištění, jež považuji za zásadní. Rodiny toto období prožívaly jako zátěžovou situaci, která pro ně byla náročná, jak organizačně, tak emocionálně. Zásadní význam a vliv na prožívání celého období měli rodiče. Ti organizovali přípravu dětí, rozhodovali o její četnosti, motivovali děti i jim byli oporou. Zároveň pociťovali silnou odpovědnost za zdárnost příprav i úspěšnost svých potomků i za jejich eventuální psychickou újmu způsobenou případnou neúspěšností během přijímacích zkoušek. Děti přípravu prožívaly spíše jako nadměrně zatěžující a únavnou, navzdory tomu, že se samy rozhodly přijímací zkoušky absolvovat. V diskusi jsou zjištěná a interpretovaná data porovnávána s teoretickými východisky práce, především s výzkumnými zjištěními současných šetření. Výstupy jsou zasazeny do kontextu současných výzkumných poznatků.

Klíčová slova:

Přijímací zkoušky, víceletá gymnázia, osmiletá gymnázia, prožívání, příprava, pohled rodičů, pohled dětí, role rodičů